

KALLISTUVA SAARI Miten Englanti toipuu jääkaudesta

Ison Britannian maantiede on muuttumassa. Saari kallistuu pitkin linjaa, joka kulkee vinottain saaren halki lounaasta koilliseen, Devonista Etelä-Walesin ja Keski-Englannin kautta Yorkshireen, Newcastleen eteläpuolelle. Linjan länsi- ja pohjoispuoli kohoaa, itä- ja eteläpuoli vajoaa.

Jääkaudella Britteihin saaretkin olivat jään peitossa Skotlannista aina Thamesin pohjoisrannalle asti. Jään suunnattoman painon alla maankuori vaipui alemmas ja yhä vielä, 25 000 vuotta myöhemmin, pohjoisosa Britanniaa on hitaasti palaamassa ennalleen - muut osat ovat hiukan painumassa.

Geologit arvelevat nousun tai laskun olevan noin kaksitoista senttiä sadassa vuodessa. Lontoo on painunut viisi metriä sitten Rooman aikojen, mistä osaksi johtuu nousuveden tulo pitemmälle Thamesiin. Rooman aikana nousuvesi päättyi London Bridgeen, nyt 31 kilometriä kauemmaksi.

Harlech Castlen laita keski-Walesin rannikolla on päinvastoin. Kun Edvard 1 rakennutti sen vuonna 1286, päästiin muurin vesiportista suoraan merelle, mutta nyt matka merelle on kilometrin verran. Samoja ilmiöitä on havaittavissa kaikkialla Pohjanmeren ja Itämeren maissa. Länsi-Tanska, Pohjois-Saksa, Hollanti ja Kaakkois-Englanti ovat painumassa, Fennoskandia nousemassa.

Kuva 1 Harlech Castle rakennettiin vuonna 1286 niin, että vesiportti avautui suoraan merelle. Nyt linna on melkein kilometrin päässä rannasta, koska maa nousee

Kuva 2 Harlech Castle

KALLISTUVA SAARI Miten Englanti toipuu jääkaudesta

Kuva 3 Thames joki

Kuva 4 Thames joki

KALLISTUVA SAARI Miten Englanti toipuu jääkaudesta

Kuva 5 Edvard 1

Kuva 6 Pohjanmeri

Kuva 7 Itämeri

KALLISTUVA SAARI Miten englanti toipuu jääkaudesta

Kuva 8 Länsi-Tanska

Kuva 9 Pohjois-Saksa

Kuva 10 Hollanti

KALLISTUVA SAARI Miten Englanti toipuu jääkaudesta

Kuva 11 Kaakois-Englanti